

Medlemsinformation 3 - augusti 1997

Assurspelen - Assurs marknad
på Norra Stäksön 5-7 september

Vikingen som idrottsman

- ett OS för 1000 år sedan

- restaurerade vikingaskeppet från OS-
invigningen i Stockholm 1912 anländer till
Stäksön.

Upplands-Bros historia på Historiska
museet - besök i bl a Guldrummet

Jubileumsprogram, sönd 14 sept. kl 18.00

- 20 år efter Hembygdsprojektet

- 10 år sedan UKF bildades

Arkeologidagen 1997 - söndagen 31 augusti

Fornborgen vid Draget - Ingen borg?

- kultplats ? - 4000 år gammal anläggning

Visningar kl 10 och 13

Assurspelen 97 - vikingen som idrottsman. OS för 1000 år sedan?

- Ett evenemang i Upplands-Bro kommun.

En vikingatida kamp med bågskytte, dragkamp, stångstötning med flera sportgrenar inspirerade av våra historiska anförare. Spelen inramas av en genuin vikingamarknad, ett gästbud, hantverkare och handelsmän på genomresa med sina vikingaskepp.

En historisk folkfest, vikingen som idrottsman, en vikingamarknad samt ett vikingagille som har nära anknytning till vår vikingahistoria. För 1000 år sedan seglade en vikingaflotta i våra farvatten med skepp som var fullastade med hantverk, pälsar, smycken och spännande råvaror från sina resor i österled. Nu har dom återvänt och slagit sig ner på Stäksön. Nu kan du aktivt få uppleva och ta del av livet i byn för 1000 år sedan.

Assurs marknad: 5 - 7 september ute på Stäksön. Vikingamarknad med forntida idrottsspel. På platsen slår vikingar upp sina tält, idkar handel och visar upp sitt hantverkskunnande. Vikingaskeppen ligger förtöjda. Musik, drama och idrottslekar utspelas.

Assursspelen: OS för 1000 år sedan? En tiokamp i forntida idrottsgrenar mellan fyra lag från Skåne, Gotland, Stockholm och Upplands-Bro/Järfälla. Under tre dagar kommer de att kämpa om Assurs sten.

Idrottsgrenar: Hästkapplöpning, Bågskytte, Simning, Stenkastning, Löpning, Höjdhopp (stående), Stavhopp (på längden), Dragkamp, Kraftsport (Bära sten längst), Stångstötning och Brottning.

Vikingaskeppen: Från Gotland gästas vi av det nya **Vikingaskeppet Langsvajge** som sjösattes i år kommer att visa upp sig med Gutevikingar. Till de olympiska sommarspelen i Sverige 1912 byggdes **Vikingaskeppet Viking Plym** världens äldsta nu seglande vikingaskepp. Skeppen kommer till Assursspelen samma dag som beslutet tas om Stockholm får OS 2004. Med spänning kommer vi under dagen att följa omröstningen om vilken stad som får sommar OS-2004

Hantverkare, smeder, silversmeder, runstenshuggare, skinn- och lädermakare, träsnidare är inbokade för arrangemanget. Helgen den 5 - 7 september brakar allt löst, säger Thore Isaksson, Kultur 1743 som är arrangör och projektledare för Assurspelen 97.

Ett arrangemang som stöds av

Upplands-Bro Kommun, Historiska museet, Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut, Kungliga Svea Livgarde I 1, Hemvärnet i Upplands-Bro och Järfälla, LIONS i Upplands-Bro, Viking Heritage, hantverkare, vikingaföreningar, samt Almare-Stäkets Herrgård, markägare.

Själva spelen börjar fredagen den 5 september i Upplands-Bro på Stäksöns norra udde. För att ta sig till festligheterna kommer bussar att trafikera sträckan mellan Kungsängens station och Broängen. Väl framme möts besökarna av 2000-talets Assur. Hemvärnsmän från Kungsängen och Järfälla kommun tar emot och leder besökarna vidare ner till Assurs by, där vikingar, handelsmän, hantverkare, boende, djur och vikingadrottare preparerar sig inför dagens kamper.

Stimulerar historieintresset och turismutvecklingen

En personlig upplevelse av ett historiskt tidsskede stimulerar människor att gå vidare för att söka mera information och kunskap t ex på våra utmärkta museer. Det är en av anledningarna till varför Historiska museet visat stort intresse för Assursspelen. Assursspelen är också ett projekt inom ramen för Kulturhuvudstad '98.

Tid: 5-7 september

Assurs marknad 11.00 -18.00.

Assursspelen 14.00 - 17.00.

Plats: Norra Stäksön

Bil: E-18 till Kungsängen, första avfart efter Stäketsbron. Skyltar visar vägen till Parkeringen på Broängen, som ligger längs järnvägen och under motorvägen.. *Avgift 20:-.*

Lokaltrafik: Pendeltåg till Kungsängen. Buss från Kungsängens station till Broängen under fredag-söndag; passar varje pendeltåg mellan kl 11.00-19.00. *Pris: Tur/retur 10:*

Entre: 50 kronor. Löses på plats (ej förköp).

Familjebiljett 100:- (2 vuxna + barn upp till 12 år)

Öppet: 11.00 -18.30.

Turistinformation tel: 581 666 35

För mer information kontakta:

Thore Isaksson på telefon hem 08-581 712 40. telefon arbete 08-612 01 44, mobil 0708-77 12 40 eller via fax 08-612 22 70.

Postadress: Saltstigen 22. 196 33 Kungsängen.

Besöksadress. Kultur 1743 c/o Affärsinformation Luntmakargatan 94.

Thore Isaksson
KULTUR 1743

Assursspelen 1997 kan ses som en generalrepetition inför Kulturhuvudstadsåret 1998. Spelen kommer att vara en del av kommunens bidrag till kulturen det år, då Stockholm är Europas kulturhuvudstad.

Upplands-Bros historia på Historiska museet med besök i bl a Guldrummet.

Jubileumsprogram, sönd 14 sept. kl 18.00

- 20 år efter Hembygdsprojektet

- 10 år sedan UKF bildades

En historisk show på Historiska Museet

För några år sedan drog vi med musiker och publik till Hallwylska Palatset och höll salong med musik och historia i stora salongen. Den "Historiska Showen" är en vidareutveckling av idén med kombinationsprogram.

Vi vill skapa en totalupplevelse i form av en resa i tiden från romersk järnålder fram till 2000-talet med musik, bildspel, kortteater och pedagogiska mellanstick. Bröd och skådespel - en happening där publiken med alla sinnen får ta del av vår svenska historia med kopplingar till händelser i Järfälla/Upplands Bro-området.

Efter showen serveras en historisk buffé samtidigt som guide besök i Guldrummet i grupper genomförs.

Sönd. 14 sept. Filmsalen på Historiska museet i Stockholm, kl 18.00. Entré 190 kr.

Högst 100 personer. Biljetter bokas genom UKF. 582 413 55 (telesvar) eller 582 405 15..

Arr. UKF och Historiska museet

Resan Rom - Rösaring

***

En musikalisk resa under 16 sekler till framtiden
Anno Domino 2000

*

Manus & regi: Curt H Dahlgren
Musikalisk & konstnärlig ledning: Henrik Dahlgren
Producent/Art Director: Thore Isaksson

Forum Romanum Anno Domino 410.

Staden Rom är belägrad av Alarik och hans Västgoter. En utsänd Senator tillika Augur (orakel för er som talar grekiska) talar till folket. Auguren förutspår Romarimperiets fall, men tillägger att ur askan ska likt en fågel Fenix ett nytt samhälle resa sig. Ett samhälle där Romare och Germaner lever i endräkt - gör affärer med varandra istället för att förgöra varandra. Auguren bjuder in folket till Det Ultima Skådespelet. En resa, tillsammans med honom genom 16 sekler i Svionernas land för att därifrån se hans spådom gå i uppfyllelse.

Så börjar musikteatern Resan Rom - Rösaring, en gruppresa genom 16 sekler. Under resan passeras följande platser och tids-epoker:

Rösaring, 800-tal
Sigtuna, 900-1000-tal
Håtuna, 1300-tal
Almarna, 1500-tal
Dalkarlsbacken - Stäket
Lennartsnäs, 1600-tal
Stäket och Koffsan, 1700-tal
Tibble Gästgiveri, 1800-tal
Bolinders Kallhäll, 1900-tal

Skådespelet slutar Anno Domino 2000 med förplägnad till folket (historisk buffé) och publiken får umgås med de historiska gestalter som passerat revy.

Under ledning av Historiska Museets guider kan man även besöka guldrummet (avgiften ingår i biljettpriset). En utställning med knytning till de olika tidsepokerna finns också på plats att studera.

Dag: söndag den 14 september

Tid: kl 18.00

Plats: Statens Historiska Museum

Biljettpris: 190 kr;

Bokning genom UKF 08-582 413 55 (telesvar) eller 582 405 15

Föreställningen sönd. 14 sept kl 18.00 är den enda offentliga. Föreställningar på fredagen och lördagen är abonnemang.

Sönd 31 aug. kl 10 och 13

Arkeologidagen 1997

- Fornborgen vid Draget - Mälardalens äldsta vallanläggning.

Börje Sandén guidar kl 10 och 13. Skyltning från Lillsjöns plantskola, Bålsta.

Föreningen för
Upplands-Bro
Kulturhistoriska
Forskningsinstitut

Ordförande Curt Dahlgren. Glimmerstigen 8, 196 33 Kungsängen. 08-581 702 45
Institutschef Börje Sandén, Målarvägen 19, 197 30 Bro. 08-582 405 15
Upplysningar 08-582 40515. Telesvar/fax 582 413 55
E-post: ukforsk@algonet.se. Internetadress: <http://www.algonet.se/~ukforsk>
Medlemskap genom insättning av 75:- på pg UKF - 27 58 94-4

Arkeologi i Upplands-Bro 1997

Rösaringsprojektet

Veckan efter midsommar genomförde länsmuseet den planerade undersökningen av fornminnesområdet nedanför och söder om Rösaring, dvs kring Stora Ekeby. Det skedde i samarbete med amatörarkeologerna inom Stockholms läns hembygdsförbund.

Huvudansvarig för projektet är Peter Bratt vid länsmuseet. Rolf Rydén från Riksantikvarieämbetet har, liksom förra året, haft ansvaret för inventering och kartering av området.

Ett 10-tal medlemmar i Arkeologisektionen inom länsförbundet har under veckan fått pröva på flera olika arbetsuppgifter: fosfatkartering, undersökning med metalldetektor, kartering och inventering av gravar.

Vid fosfatkarteringen togs ca 120 jordprover regelbundet utspridda över området. När resultaten är klara kan man finna de platser till vilka den forntida bebyggelsen varit koncentrerad. Nästa år kan det då bli aktuellt med regelrätta arkeologiska grävningar där.

Upp till tre instrument användes vid sökningen efter främst metallföremål i området för den förmodade boplatsen. Instrumenten har en datorenhet som visar resultatet på en liten bildskärm enligt ett visst kodsysteem. Instrumentet reagerar med hjälp av sitt elektromagnetiska fält för förändringar i marken ned till 30-40 cm djup när det ganska hastigt sveps fram och tillbaka tätt över markytan. Koderna på skärmen ger förslag på vad det kan vara som hittats. Instrumentet kan ställas in för vissa sökobjekt, exempelvis ädelmetaller. Lite tillspetsat kan man säga att instrumentet kan avläsa tidsperioden då exempelvis ett mynt tillverkats eftersom det reagerar på graden av metallhalt, som ju varierat genom århundradena. Det kan även ställas in för att reagera på föremåls form. Man kan alltså låta det utesluta spikar. Det mesta som hittades var kopparmynt från 1500-talet och framåt och större och mindre järnföremål som tappats, spännen, knivblad, hästsko, en bit av en gryta. Kanske lite förvånande att ett silvermynt från 1692 hittades i åkern. Sista dagen hittades ett litet metallbleck med spår av förgyllning och mönsterdekoration. Det har lämnats till experter för identifiering.

Karteringen av gravområdet kommer att omfatta närmare 200 gravar. Vi har sålunda här ett av Mälardalens största gravfält. Det stora flertalet är från yngre järnålder-vikingatid.

Det sista dagarnas inventering kröntes med framgång när ett par gravar från äldre järnålder hittades. De är mycket svåra att se eftersom det inte är fråga om högar utan stensättningar i olika format som ligger i plana marken. Stenraderna kan hittas genom att känna med en sond i marken. Det var förra sommaren som vi ägnade åtta dagar åt att gå skallgång i Låssaskogarna för att om möjligt finna ej upptäckta gravar från just äldre järnålder.

Amatörarkeologerna får genom Rösaringsprojektet en mycket värdefull inblick i förarbetet inför kommande regelrätta grävningar. Det har varit en varierad och kunskapsberikande sommarsysselsättning, som många velat vara med om. Vid den här undersökningen har vi varit tvungna att begränsa deltagarantalet. Vill du ha möjlighet att delta i amatörarkeologiska undersökningar i Stockholmsområdet måste du i praktiken ansluta dig till hembygdsförbundets arkeologisektion. Du kan anmäla ditt intresse till Ingrid Karlmar, 756 59 18. Du får du kontinuerlig information om arkeologiska undersökningar, främst sådana som är öppna för amatörarkeologer.

Fornborgen vid Draget med Mälardalens äldsta vallanläggning

Här vill jag bara hänvisa till den utförliga rapporten i nummer 97-2. Se också vår hemsida på Internet www.algonet.se/~ukforsk, där du kan följa de två senaste årens utveckling inom arkeologin. Riksantikvarieämbetets slutliga rapport har ännu inte kommit.

Boje Sandén